

Ministerstwo Funduszy
i Polityki Regionalnej

Grupa robocza
ds. społecznej
odpowiedzialności uczelni

Broszura Grupy Roboczej ds. Społecznej Odpowiedzialności Uczelni

© Ministerstwo Funduszy
i Polityki Regionalnej, 2025

A cluster of overlapping circles in various shades of teal and blue, some with a dotted pattern, located in the top right corner of the page.

D S O U

Spis treści

1. Wstęp	5
2. Treść Deklaracji Społecznej Odpowiedzialności Uczelni.....	6
3. Lista Sygnatariuszy Deklaracji Społecznej Odpowiedzialności Uczelni	8
4. Historia powstania Grupy roboczej ds. SOU	12
5. Wpracowanie definicji Społecznej Odpowiedzialności Uczelni i Deklaracji SOU.....	14
6. Najważniejsze projekty i rezultaty prac Grupy roboczej ds. SOU	18
7. Formularz samooceny uczelni do przygotowania Raportu Wdrażania Deklaracji SOU.....	24
8. Korzyści z wdrażania zasad Deklaracji SOU	28
9. Plany Grupy roboczej ds. SOU, kierunki działań, perspektywy	32
10. Zaproszenie do współpracy.....	34

1. Wstęp

Szanowni Państwo,

z ogromną satysfakcją oddajemy w Państwa ręce niniejszą broszurę, będącą podsumowaniem wieloletniej pracy Grupy roboczej ds. Społecznej Odpowiedzialności Uczelni (SOU). To publikacja, która stanowi nie tylko przegląd dotychczasowych działań, ale przede wszystkim inspirację i zachętę do dalszego rozwoju idei społecznej odpowiedzialności uczelni i zrównoważonego rozwoju w środowisku akademickim, zarówno w Polsce, jak i poza jej granicami.

Grupa robocza ds. SOU, od momentu swojego powołania, konsekwentnie dąży do upowszechniania idei społecznej odpowiedzialności wśród uczelni. Naszym celem jest budowanie świadomości, promowanie dobrych praktyk oraz wspieranie inicjatyw, które przyczyniają się do zrównoważonego rozwoju i budowania silnego kapitału społecznego przez środowisko akademickie. Wierzymy, że szkoły wyższe, jako centra wiedzy i innowacji, odgrywają kluczową rolę w kształtowaniu przyszłości społeczeństw.

W niniejszej broszurze znajdą Państwo przegląd kluczowych działań, projektów i inicjatyw, które zrealizowaliśmy na przestrzeni ostatnich lat. Prezentujemy zarówno nasze sukcesy, jak i wyzwania, z którymi się mierzyliśmy, dzieląc się naszym doświadczeniem i wiedzą. Mam nadzieję, że osiągnięcia Grupy roboczej ds. SOU staną się inspiracją dla szkół wyższych, które pragną aktywnie włączyć się w budowanie lepszego świata.

Szczególną uwagę poświęcamy również międzynarodowemu wymiarowi naszej działalności. Jesteśmy przekonani, że wymiana doświadczeń i współpraca z uczelniami z innych krajów jest niezbędna do skutecznego wdrażania zasad społecznej odpowiedzialności i zrównoważonego rozwoju na globalną skalę. Dlatego też treści zawarte w broszurze prezentujemy w języku polskim oraz angielskim, ponieważ zależy nam bardzo na promowaniu tych wartości i zasad w środowisku akademickim na całym świecie.

Mam nadzieję, że niniejsza broszura stanie się cennym źródłem wiedzy i inspiracji dla wszystkich osób związanych ze środowiskiem akademickim, którym wartości wdrażane i promowane przez Grupę roboczą ds. Społecznej Odpowiedzialności Uczelni są bliskie. Wierzę, że tylko wspólnymi siłami możemy osiągnąć trwałe zmiany i stworzyć przyszłość, w której zrównoważony rozwój i społeczna odpowiedzialność będą fundamentem naszego działania, a uczelnie staną się ośrodkami kształtującymi liderów tych zmian.

Serdecznie zapraszam do lektury!

dr hab. Piotr Wachowiak, prof. SGH
Rektor Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie
Koordynator Grupy roboczej
ds. Społecznej Odpowiedzialności Uczelni

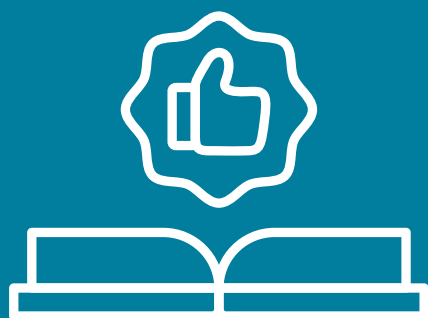
2. Treść Deklaracji Społecznej Odpowiedzialności Uczelni

DEKLARACJA SPOŁECZNEJ ODPOWIEDZIALNOŚCI UCZELNI

Szczególna rola uczelni, jako miejsca tworzenia i przekazywania wiedzy o otaczającej nas rzeczywistości, zobowiązuje je do uwzględniania i stosowania zasad społecznej odpowiedzialności we wszystkich obszarach działalności oraz upowszechniania tych zasad wśród interesariuszy.

Mając na uwadze dobro szkolnictwa wyższego w Polsce, świadomi swojej roli w realizacji zasad zrównoważonego rozwoju, zapewnianiu wysokiej jakości badań i edukacji oraz dbaniu o wszechstronny rozwój społeczności akademickiej zobowiązujemy się:

- 1) Pielęgnować wartości akademickie zapisane m.in. w „Kodeksie Etyki Pracownika Naukowego”, w szczególności: sumienność, obiektywizm, niezależność, otwartość i przejrzystość.
- 2) Kształtować społeczne i obywatelskie postawy przyszłych elit sprzyjające budowaniu wspólnoty, kreatywności, otwartości oraz komunikacji, a także wrażliwości społecznej i kultury pracy.
- 3) Upowszechniać ideę równości, różnorodności, tolerancji oraz respektować i chronić prawa człowieka w odniesieniu do całej społeczności akademickiej i jej otoczenia.
- 4) Poszerzać programy nauczania o zagadnienia z zakresu etyki i społecznej odpowiedzialności biznesu, zrównoważonego rozwoju i innowacji społecznych.
- 5) Realizować projekty wdrażające zasady społecznej odpowiedzialności, w szczególności dotyczące zarządzania różnorodnością w miejscu pracy, wolontariatu pracowniczego, promocji zasad etyki, współpracy międzysektorowej, marketingu społecznie zaangażowanego.
- 6) Podejmować badania naukowe i prace wdrożeniowe, które w ramach partnerstwa z innymi ośrodkami akademickimi z całego świata, sektorem przedsiębiorstw, administracją publiczną i organizacjami pozarządowymi przyczyniać się mogą do rozwiązywania istotnych problemów społecznych.
- 7) Rozwijać współpracę międzyuczelnianą, krajową i międzynarodową, umożliwiającą adaptację i wzmacnianie najlepszych praktyk w zakresie społecznej odpowiedzialności uczelni.
- 8) Dbać o ład organizacyjny uczelni, opierając zarządzanie uczelnią na fundamentach społecznej odpowiedzialności, zarówno w dokumentach strategicznych, jak i wynikających z nich działaniach służących wszechstronnemu rozwojowi społeczności akademickiej i skutecznej realizacji misji uczelni.
- 9) Zapewniać przejrzystość prowadzonej przez uczelnię działalności poprzez m.in. mierzenie rezultatów, promowanie i upowszechnianie dorobku oraz wskazanie osoby lub zespołu koordynującego te działania.
- 10) Prowadzić działalność w taki sposób, by minimalizować negatywny wpływ aktywności realizowanych przez społeczność akademicką oraz jej interesariuszy na środowisko przyrodnicze we wszelkich jego wymiarach.
- 11) Prowadzić dialog z interesariuszami na temat priorytetów polityki społecznej odpowiedzialności uczelni oraz informować o jej rezultatach.
- 12) Kierować się zasadami etyki i odpowiedzialności w procesie nauczania i prowadzenia badań naukowych dla zapewniania interesariuszom optymalnych warunków do korzystania z wiedzy, kapitału intelektualnego i dorobku uczelni.

3. Lista sygnatariuszy Deklaracji Społecznej Odpowiedzialności Uczelni

Sygnatariusze Deklaracji SOU z 2017 r.

Lp.	Nazwa uczelni	Lp.	Nazwa uczelni
1.	Akademia Leona Koźmińskiego	13.	Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach
2.	Akademia Humanitas	14.	Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie
3.	Akademia WSB	15.	Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu
4.	Centrum Medyczne Kształcenia Podyplomowego	16.	Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu
5.	Collegium Witelona Uczelnia Państwowa	17.	Uniwersytet Gdański
6.	Menedżerska Akademia Nauk Stosowanych w Warszawie	18.	Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu
7.	Politechnika Gdańska	19.	Uniwersytet Łódzki
8.	Politechnika Łódzka	20.	Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie
9.	Politechnika Wrocławska	21.	Uniwersytet Śląski w Katowicach
10.	Powiślańska Szkoła Wyższa	22.	Uniwersytet Wrocławski
11.	Szkoła Główna Handlowa w Warszawie	23.	Uniwersytet Bielsko-Bialski
12.	Szkoła Główna Turystyki i Hotelarstwa Vistula		

Sygnatariusze Deklaracji SOU z 2019 r.

Lp.	Nazwa uczelni	Lp.	Nazwa uczelni
24.	Akademia Bialska im. Jana Pawła II	54.	Uniwersytet Jana Długosza w Częstochowie
25.	Akademia Finansów i Biznesu Vistula w Warszawie	55.	Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach
26.	Akademia Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica w Krakowie	56.	Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie
27.	Akademia Górnośląska im. Wojciecha Korfańskiego w Katowicach	57.	Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie
28.	Akademia Nauk Stosowanych Stefana Batorego	58.	Uniwersytet Medyczny im. Piastów Śląskich we Wrocławiu
29.	Akademia Nauk Stosowanych w Elblągu	59.	Uniwersytet Medyczny w Białymstoku
30.	Akademia Mazowiecka w Płocku	60.	Uniwersytet Medyczny w Łodzi
31.	Akademia Muzyczna im. Feliksa Nowowiejskiego w Bydgoszczy	61.	Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
32.	Akademia Polonijna w Częstochowie	62.	Uniwersytet Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie
33.	Akademia Sztuk Pięknych w Gdańsku	63.	Uniwersytet w Siedlcach
34.	Akademia Tarnowska	64.	Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu
35.	Akademia Wychowania Fizycznego im. Eugeniusza Piaseckiego w Poznaniu	65.	Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu
36.	Akademia Wychowania Fizycznego im. Polskich Olimpijczyków we Wrocławiu	66.	Uniwersytet Rzeszowski
37.	Uniwersytet Civitas	67.	Uniwersytet w Białymstoku
38.	Gdański Uniwersytet Medyczny	68.	Uniwersytet Warszawski

39.	Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. Ignacego Mościckiego w Ciechanowie	69.	Uniwersytet WSB Merito w Gdańsku
40.	Państwowa Akademia Nauk Stosowanych we Włocławku	70.	Uniwersytet WSB Merito w Poznaniu
41.	Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu	71.	Uniwersytet WSB Merito we Wrocławiu
42.	Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Przemyśle	72.	Warszawski Uniwersytet Medyczny
43.	Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Chełmie	73.	Wojskowa Akademia Techniczna im. Jarosława Dąbrowskiego w Warszawie
44.	Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Nysie	74.	Wyższa Szkoła Administracji i Biznesu im. Eugeniusza Kwiatkowskiego w Gdyni
45.	Politechnika Białostocka	75.	Wyższa Szkoła Bezpieczeństwa Publicznego i Indywidualnego „Apeiron” w Krakowie
46.	Politechnika Bydgoska im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich	76.	Akademia Techniczno-Artystyczna Nauk Stosowanych w Warszawie
47.	Politechnika Krakowska im. Tadeusza Kościuszki	77.	Wyższa Szkoła Europejska im. ks. Józefa Tischnera w Krakowie
48.	Politechnika Śląska	78.	Wyższa Szkoła Gospodarki w Bydgoszczy
49.	Politechnika Warszawska	79.	Wyższa Szkoła Informatyki i Zarządzania w Rzeszowie
50.	Polsko-Japońska Akademia Technik Komputerowych	80.	Wyższa Szkoła Planowania Strategicznego w Dąbrowie Górniczej
51.	Uczelnia Jana Wyżykowskiego	81.	Wyższa Szkoła Zarządzania Ochroną Pracy w Katowicach
52.	Uniwersytet Dolnośląski DSW we Wrocławiu	82.	Zachodniopomorska Szkoła Biznesu – Akademia Nauk Stosowanych
53.	Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach	83.	Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie

Sygnatariusze Deklaracji SOU z 2022 r.

Lp.	Nazwa uczelni	Lp.	Nazwa uczelni
84.	Akademia Ignatianum w Krakowie	123.	Szkoła Wyższa im. Pawła Włodkowica w Płocku
85.	Akademia im. Jakuba z Paradyża	124.	Uczelnia Jańskiego z siedzibą w Łomży
86.	Akademia Kujawsko – Pomorska	125.	Uczelnia Korczaka – Akademia Nauk Stosowanych w Warszawie
87.	Akademia Medycznych i Społecznych Nauk Stosowanych	126.	Uczelnia Łazarskiego
88.	Politechnika Morska w Szczecinie	127.	Uczelnia Łukaszeński
89.	Akademia Muzyczna im. Grażyny i Kiejstuta Bacewiczów w Łodzi	128.	Uczelnia Nauk Społecznych
90.	Akademia Muzyczna im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku	129.	Uniwersytet Jagielloński
91.	Akademia Nauk Stosowanych Angelusa Silesiusa	130.	Uniwersytet Kaliski im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego
92.	Akademia Nauk Stosowanych Mazovia	131.	Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy
93.	Akademia Nauk Stosowanych Towarzystwa Wiedzy Powszechnej w Szczecinie	132.	Uniwersytet Medyczny w Lublinie

94.	Akademia Nauk Stosowanych w Bielsku-Białej	133.	Uniwersytet Morski w Gdyni
95.	Akademia Nauk Stosowanych w Raciborzu	134.	Uniwersytet Opolski
96.	Akademia Nauk Stosowanych WSGE im. A. De Gasperi w Józefowie	135.	Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie
97.	Akademia Nauk Stosowanych we Wrocławiu	136.	Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie
98.	Akademia Nauk Stosowanych w Wałczu	137.	Uniwersytet Szczeciński
99.	Akademia Nauk Stosowanych Wyższa Szkoła Zarządzania i Administracji w Opolu	138.	Uniwersytet SWPS
100.	Akademia Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej	139.	Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie
101.	Akademia Pożarnicza	140.	Uniwersytet WSB Merito w Toruniu
102.	Akademia Sztuk Pięknych im. Jana Matejki w Krakowie	141.	Uniwersytet Zielonogórski
103.	Akademia Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi	142.	Warszawska Wyższa Szkoła Informatyki
104.	Akademia Wychowania Fizycznego im. Jerzego Kukuczki w Katowicach	143.	Wszechnica Polska Akademia Nauk Stosowanych w Warszawie
105.	Akademia Wychowania Fizycznego Józefa Piłsudskiego w Warszawie	144.	Międzynarodowa Akademia Nauk Stosowanych w Łomży
106.	Akademia Zamojska	145.	Wyższa Szkoła Bezpieczeństwa z siedzibą w Poznaniu
107.	Uczelnia Biznesu i Nauk Stosowanych „Varsovia”	146.	Wyższa Szkoła Biznesu i Nauk o Zdrowiu w Łodzi
108.	Europejska Uczelnia Społeczno-Techniczna im. Sługi Bożego Roberta Schumana	147.	Wyższa Szkoła Edukacja w Sporcie
109.	Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II	148.	Wyższa Szkoła Ekonomiczna w Białymstoku
110.	Uniwersytet Andrzeja Frycza Modrzewskiego w Krakowie	149.	Wyższa Szkoła Ekonomiczno-Humanistyczna w Bielsku-Białej
111.	Międzynarodowa Wyższa Szkoła Logistyki i Transportu we Wrocławiu	150.	Wyższa Szkoła Ekonomii i Informatyki w Krakowie
112.	Pedagogium Wyższa Szkoła Nauk Społecznych w Warszawie	151.	Lubelska Akademia WSEI
113.	Politechnika Częstochowska	152.	Wrocławska Akademia Biznesu w Naukach Stosowanych
114.	Politechnika Koszalińska	153.	Wyższa Szkoła Inżynierii i Zdrowia w Warszawie
115.	Politechnika Lubelska	154.	Wyższa Szkoła Kadr Menedżerskich
116.	Politechnika Poznańska	155.	Wyższa Szkoła Medyczna w Białymstoku
117.	Politechnika Rzeszowska im. Ignacego Łukasiewicza	156.	Wyższa Szkoła Prawa
118.	Sopocka Akademia Nauk Stosowanych	157.	Wyższa Szkoła Prawa i Administracji Rzeszowska Szkoła Wyższa
119.	Staropolska Akademia Nauk Stosowanych w Kielcach	158.	Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie
120.	Szkoła Filmowa w Łodzi	159.	Wyższa Szkoła Umiejętności Społecznych im. prof. Michała Iwaszkiewicza
121.	Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie	160.	Wyższa Szkoła Zarządzania i Bankowości w Krakowie
122.	Szkoła Wyższa im. Bogdana Jańskiego w Warszawie		

4. Grupa Robocza ds. Społecznej Odpowiedzialności Uczelni – historia powstania

Polska administracja rządowa od lat aktywnie promuje standardy odpowiedzialnego biznesu, dostrzegając przy tym konieczność szerokiej edukacji w tym zakresie oraz potrzebę kształcenia przyszłych liderów biznesowych.

Platformą dialogu administracji publicznej z interesariuszami w tym zakresie był funkcjonujący od 2009 r. Zespół do spraw Zrównoważonego Rozwoju i Społecznej Odpowiedzialności Przedsiębiorstw (wówczas jako organ pomocniczy Prezesa Rady Ministrów). Na przestrzeni lat forma i zakres działalności ww. Zespołu zmieniały się, jednak podstawowym zadaniem Zespołu było tworzenie przestrzeni do dialogu i wymiany doświadczeń pomiędzy organami administracji publicznej, partnerami społecznymi i gospodarczymi, organizacjami pozarządowymi i środowiskiem akademickim w zakresie rozwijania praktyk społecznej odpowiedzialności biznesu (CSR/RBC). W ramach swoich zadań Zespół wypracowywał rekomendacje w zakresie implementacji standardów CSR/RBC do polityk publicznych zgodnie z priorytetami rozwoju społeczno-gospodarczego kraju.

W skład Zespołu wchodził przedstawiciele administracji rządowej, strony społecznej, organizacji pracodawców, związków zawodowych, stowarzyszeń branżowych i sektorowych, organizacji pozarządowych oraz środowiska naukowego i akademickiego. Łącznie w ostatnich latach funkcjonowania Zespołu w jego pracach uczestniczyło blisko 70 instytucji i organizacji. Członkowie Zespołu spotykali się na posiedzeniach kilka razy w roku, zaś w okresach między posiedzeniami Zespołu były prowadzone prace w ramach powoływanych w zależności od potrzeb grup roboczych.

W kolejnych odstonach Zespołu zagadnieniami edukacji i upowszechniania społecznej odpowiedzialności biznesu zajmowały się następujące grupy robocze:

2009-2013

Grupa Robocza CSR a edukacja (w ramach Zespołu ds. Społecznej Odpowiedzialności Przedsiębiorstw, organu pomocniczego Prezesa Rady Ministrów)

2014-2015

Grupa Robocza ds. Edukacji i Upowszechniania CSR (w ramach Zespołu ds. Społecznej Odpowiedzialności Przedsiębiorstw, organu pomocniczego Ministra Gospodarki)

2016-2018

Grupa robocza ds. Edukacji i Popularyzacji CSR (w ramach Zespołu ds. Zrównoważonego Rozwoju i Społecznej Odpowiedzialności Przedsiębiorstw, organu pomocniczego Ministra Rozwoju i Finansów)

2018-2024

Grupa robocza ds. Społecznej Odpowiedzialności Uczelni (w ramach Zespołu ds. Zrównoważonego Rozwoju i Społecznej Odpowiedzialności Przedsiębiorstw, organu pomocniczego Ministra Inwestycji i Rozwoju; od 21 stycznia 2020 r. organu pomocniczego Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej)

od czerwca 2024 r.

Grupa Robocza ds. Społecznej Odpowiedzialności Uczelni (grupa robocza powołana w celu wsparcia Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej w zakresie zagadnień społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw i odpowiedzialnego prowadzenia działalności biznesowej, w szczególności upowszechniania tych zagadnień oraz prowadzenia prac badawczo-rozwojowych)

5. Wypracowanie definicji Społecznej Odpowiedzialności Uczelni i Deklaracji SOU

Definicja SOU

Wynikiem wielu spotkań i ożywionych dyskusji członków Grupy roboczej ds. edukacji i upowszechniania CSR a następnie Grupy roboczej ds. edukacji i popularyzacji CSR było wypracowanie następującej definicji społecznej odpowiedzialności uczelni:

Społeczna odpowiedzialność uczelni to strategiczne i systemowe podejście do zarządzania uczelnią, budowania współpracy i dialogu z interesariuszami, które przyczynia się do:

- 1. zrównoważonego rozwoju,*
- 2. kształtowania wartości i postaw społeczeństwa obywatelskiego,*
- 3. wspierania wartości akademickich i tworzenia nowych idei,*
- 4. podtrzymania oraz rozwoju kompetencji naukowych i dydaktycznych mających wpływ na efektywność działalności i innowacyjność.*

Przyjęta przez członków Grupy roboczej ds. edukacji i popularyzacji CSR definicja SOU wyznaczyła kierunek działań oraz obszar aktywności szkół wyższych zainteresowanych wywieraniem pozytywnego wpływu na otaczającą rzeczywistość. Stała się ona również punktem wyjścia dla opracowania przez środowisko akademickie dokumentu służącego upowszechnianiu zasad społecznej odpowiedzialności.

Deklaracja SOU

Początkowy zamysł stworzenia Deklaracji SOU zrodził się w 2016 r., a jej wersja końcowa była gotowa w listopadzie 2017 r.

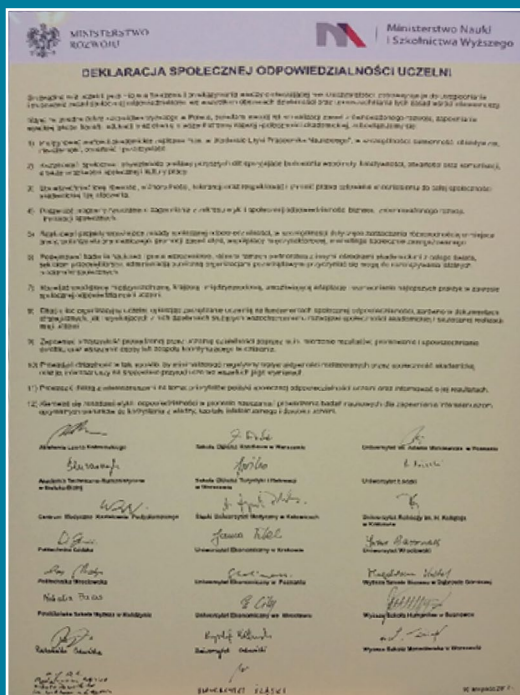
Wypracowanie Deklaracji SOU było inicjatywą oddolną. Nie została ona narzucona w formie administracyjnej lecz od początku jej powstania była wspiera przez resort rozwoju (w którego kompetencjach leżały zagadnienia społecznej odpowiedzialności biznesu) oraz resort nauki i szkolnictwa wyższego.

Głównym filarem Deklaracji SOU są ujęte w niej wartości etyczne, wymienione już w jej pkt. 1 (tj. sumienność, obiektywizm, niezależność, otwartość i przejrzystość)¹.

¹ Jacqueline Kacprzak (Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej) i Piotr Wachowiak (Szkoła Główna Handlowa w Warszawie): nagranie z konferencji MFIPR i Grupy roboczej ds. SOU pt. „Doświadczenia, praktyki i wyzwania społecznej odpowiedzialności uczelni” (2 czerwca 2022r.), <https://www.youtube.com/watch?v=4TWWrTOWeoc>, dostęp 3 marca 2025 r. Zaproszenie do przystąpienia do Deklaracji Społecznej Odpowiedzialności Uczelni, <https://www.gov.pl/web/nauka/zaproszenie-do-przystapienia-do-deklaracji-spolecznej-odpowiedzialnosci-uczelni>, dostęp 3 marca 2025 r.

Deklaracja SOU po raz pierwszy została otwarta do podpisu, a także zaprezentowana środowisku akademickiemu w dniu 16 listopada 2017 r. podczas konferencji w Warszawie pt. „**Społeczna Odpowiedzialność Nauki – wyzwania dla środowiska akademickiego i biznesu**”.

Pierwszymi sygnatariuszami Deklaracji Społecznej Odpowiedzialności Uczelni z roku 2017 były 23 uczelnie:

Akademia Leona Koźmińskiego, Akademia Techniczno-Humanistyczna w Bielsku-Białej, Akademia WSB, Centrum Medyczne Kształcenia Podyplomowego, Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. Witelona w Legnicy, Politechnika Gdańska, Politechnika Łódzka, Politechnika Wrocławska, Powiślańska Szkoła Wyższa w Kwidzynie, Szkoła Główna Handlowa w Warszawie, Szkoła Główna Turystyki i Hotelarstwa Vistula w Warszawie (podpisywała jako Szkoła Główna Turystyki i Rekreacji w Warszawie), Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach, Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie, Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu, Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu, Uniwersytet Gdański, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Uniwersytet Łódzki, Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie, Uniwersytet Śląski, Uniwersytet Wrocłowski, Wyższa Szkoła Humanitas w Sosnowcu, Wyższa Szkoła Menedżerska w Warszawie².

Deklaracja SOU miała służyć dobrowolnemu zaangażowaniu się uczelni w promowanie idei zrównoważonego rozwoju i społecznej odpowiedzialności w takich obszarach jak programy edukacyjne, rozwiązania zarządcze i organizacyjne uczelni. Jej celem jest „budowanie szerokiej świadomości społecznej na temat roli uczelni w kształtowaniu warunków dla zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego kraju. Wdrażanie zobowiązań deklaracji wpływa na skuteczniejsze dopasowanie oferty edukacyjnej dla studentów do aktualnych wyzwań gospodarczych, w tym przede wszystkim rynku pracy, włączeniu do przedmiotów nauczania tematów związanych z etyką biznesu, społeczną odpowiedzialnością, wpływem środowiskowym czy współpracą z otoczeniem”³.

Deklaracja SOU jest dokumentem, dzięki któremu realizowane jest jedno z najważniejszych zadań Grupy roboczej: upowszechnianie zasad społecznej odpowiedzialności uczelni.

² Lista sygnatariuszy Deklaracji SOU z 2017r., <https://www.gov.pl/web/nauka/zaproszenie-do-przystapienia-do-deklaracji-spolecznej-odpowiedzialnosci-uczelni>, dostęp 3 marca 2025 r.

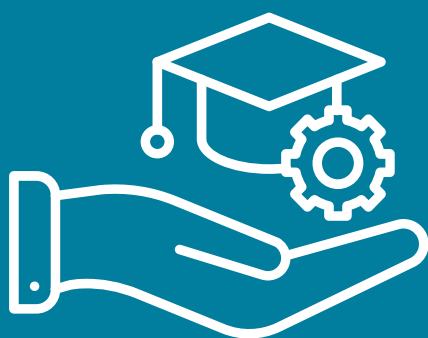
³ Grupa Robocza ds. Społecznej Odpowiedzialności Uczelni, <https://www.gov.pl/web/edukacja/grupa-robocza-do-spraw-spolecznej-odpowiedzialnosci-uczelni>, dostęp 3 marca 2025 r.

Dołączenie do grona sygnatariuszy Deklaracji SOU stanowi dobrowolne zaangażowanie się szkół wyższych w promowanie idei zrównoważonego rozwoju i społecznej odpowiedzialności w programach edukacyjnych oraz rozwiązaniach zarządczych i organizacyjnych uczelni. Celem dokumentu jest budowanie szerokiej świadomości społecznej na temat roli uczelni w kształtowaniu warunków dla zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego kraju. Wdrażanie zasad Deklaracji SOU pozwala skuteczniej dopasowywać ofertę edukacyjną dla studentów do aktualnych wyzwań gospodarczych, w tym przede wszystkim rynku pracy. Przykładem praktycznego wdrażania Deklaracji SOU może być włączanie do programów kształcenia tematów związanych z etyką biznesu, społeczną odpowiedzialnością, wpływem środowiskowym działalności gospodarczej i znaczenia prowadzenia dialogu i współpracy z otoczeniem.

Deklaracja SOU wspiera szkoły wyższe i ośrodki akademickie poszukujące inspiracji dla usprawniania systemów rozwoju uczelni w kierunku spełnienia najwyższych standardów zarządzania, właściwych dla wiodących międzynarodowych ośrodków uniwersyteckich. Adresowana jest zatem do wszystkich uczelni publicznych i prywatnych oferujących edukację zarówno na kierunkach humanistycznych, jak i ekonomicznych.

W tych działaniach kluczowa jest również motywacja uczelni do realizacji misji edukacyjnej i wychowawczej w duchu nowoczesnej edukacji globalnej, uwzględniającej trendy związane ze zrównoważonym rozwojem i społeczną odpowiedzialnością. Obecnie sygnatariuszami Deklaracji SOU jest 160 polskich uczelni.

6. Najważniejsze projekty i rezultaty prac Grupy roboczej ds. SOU

Ambicją Grupy roboczej ds. Społecznej Odpowiedzialności Uczelni jest, między innymi, promowanie dobrych praktyk w zakresie odpowiedzialnego prowadzenia działalności uczelni, a także szerzenie wiedzy i prowadzenie dialogu wokół zagadnień zrównoważonego rozwoju. Cel ten realizowany jest między innymi dzięki licznym publikacjom i wydarzeniom, których szczegóły zaprezentowane zostały w kolejnych akapitach.

1) Katalogi dobrych praktyk SOU

Od 2019 r. Grupa robocza ds. SOU publikuje katalogi dobrych praktyk uczelni w zakresie społecznej odpowiedzialności uczelni. Dotychczas opublikowano cztery takie wydawnictwa, a każde z nich miało swój temat przewodni. Wspólne dla wszystkich publikacji jest rozumienie istoty SOU, która została wypracowana przez Grupę roboczą. Prezentowana w katalogach problematyka obejmuje, między innymi: kształtowanie postaw etycznych, budowanie wartości akademickich i zaangażowania społecznego i akademickiego, zarządzanie różnorodnością i przeciwdziałanie przejawom dyskryminacji, a także etykę w badaniach naukowych.

W jednym z katalogów dobre praktyki przypisano do obszarów zrównoważonego rozwoju (ESG: obszar środowiska naturalnego (*environmental*, E), społecznego (*social*, S) oraz ładu organizacyjnego (*governance*, G)). Przeprowadzono także ewaluację praktyk realizowanych we wcześniejszych latach, aby ocenić, które z nich miały największy wpływ na społeczeństwo i środowisko. Wyniki analizy wskazują, że uczelnie podejmują aktywności w wielu dziedzinach, związanych często z profilem ich działalności. Są one zarówno inicjowane samodzielnie przez uczelnie, jak i realizowane w ramach partnerstw międzysektorowych, zwiększających synergię działań.

Katalogi dobrych praktyk wydane w okresie 2018–2022

Pierwszy katalog, zatytułowany „Katalog praktyk Społecznej Odpowiedzialności Uczelni w Polsce”, wydano w 2019 r. w formie załącznika do publikacji „Społeczna odpowiedzialność: znaczenie dla uczelni i sposoby wdrażania”. W katalogu znalazło się 139 praktyk z 40 uczelni. Praktyki analizowano pod kątem celów zrównoważonego rozwoju (SDGs) oraz zasad Deklaracji SOU. Analizując praktyki pod względem zasad Deklaracji SOU można zaobserwować, że zgłoszone przez uczelnie praktyki najczęściej wpisywały się w zasadę 2. Deklaracji (44 praktyki), zasadę 3. (18 praktyk), zasadę 6. (16 praktyk) oraz zasadę 5. (12 praktyk). Pozostałe zasady realizowane były w mniej-

szej liczbie praktyk od ośmiu do dwóch. Zgłoszone inicjatywy analizowane były również pod kątem deklarowanych Celów Zrównoważonego Rozwoju ONZ (SDGs). Najczęściej wskazywano SDG 4 (39 praktyk), SDG 3 (20 praktyk), SDG 10 (14 praktyk) oraz SDG 7 (13 praktyk).

Katalog dobrych praktyk

społecznej odpowiedzialności
uczelni w dobie pandemii COVID-19

W 2020 r. wydany został „Katalog dobrych praktyk społecznej odpowiedzialności uczelni w dobie pandemii COVID-19”. W publikacji znalazło się 171 działań realizowanych przez 57 uczelni. Wsparcie sprzętowe i środki ochrony, działania naukowe, wsparcie psychologiczne, działania edukacyjne, wolontariat, pomoc materialna, działania komunikacyjno-informacyjne, inne inicjatywy to kategorie, według których analizowane były nadesłane praktyki.

Katalog dobrych praktyk

społecznej odpowiedzialności uczelni
w wymiarze etycznym i niedyskryminacyjnym

Edycja 2021 r. to „Katalog dobrych praktyk społecznej odpowiedzialności uczelni w wymiarze etycznym i niedyskryminacyjnym”. Ta edycja Katalogu poświęcona została wartościom akademickim, w tym kształtowaniu postaw etycznych, przeciwdziałaniu różnym przejawom dyskryminacji, a także zaangażowaniu społecznemu na uczelni. W sumie 44 uczelnie (w tym 33 sygnatariuszy Deklaracji SOU) zgłosiło 140 dobrych praktyk. Praktyki podzielono na pięć kategorii: (1) infrastruktura etyczna i działania sprzyjające realizacji wartości akademickich; (2) zaangażowanie społeczności akademickiej; (3) zarządzanie różnorodnością i przeciwdziałanie dyskryminacji; (4) etyka w badaniach naukowych oraz (5) inne.

Katalog dobrych praktyk uczelni

w obszarach ESG

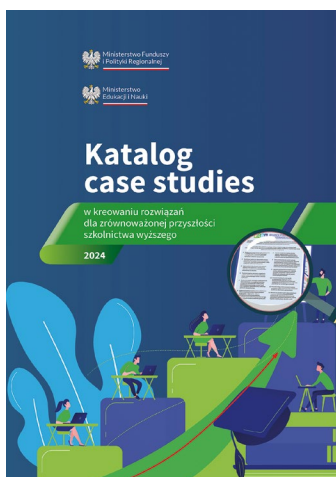

Edycja 2022 r. to „Katalog dobrych praktyk uczelni w obszarach ESG”. Dobre praktyki realizowane przez uczelnie przypisano w Katalogu do obszarów zrównoważonego rozwoju. Publikacja zawiera zbiór 146 praktyk z 53 uczelni, które stanowią wyraz zaangażowania społeczności akademickiej w kwestie społecznej odpowiedzialności i praw człowieka. Najwięcej praktyk dotyczyło kategorii drugiej – wpływu społecznego.

Wymiana dobrych praktyk jest kluczowym elementem wdrażania koncepcji społecznej odpowiedzialności uczelni. Uczelnie mogą skorzystać z doświadczeń innych instytucji, które już wprowadziły SOU do swojej strategii i z sukcesem realizują projekty związane ze społeczną odpowiedzialnością. Przykładowe korzyści wynikające z wymiany dobrych praktyk to:

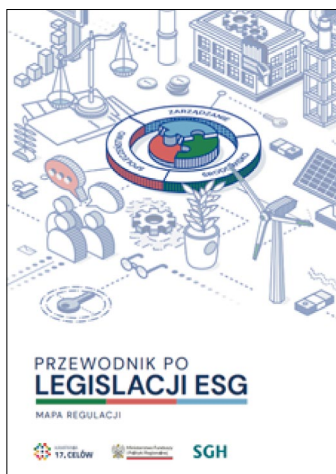
1. Dostęp do sprawdzonych rozwiązań – uczelnie mogą poznać i zastosować dobre praktyki, które okazały się skuteczne w innych instytucjach.
2. Wymiana wiedzy i doświadczeń – uczelnie mogą korzystać z wiedzy i doświadczeń innych instytucji, a także dzielić się własnymi, co pozwala na wzajemne wzbogacenie się.
3. Budowanie relacji – wymiana dobrych praktyk pozwala na budowanie relacji między uczelniami, co może prowadzić do dalszej współpracy w przyszłości.
4. Promowanie SOU – uczelnie mogą prezentować swoje dobre praktyki i sukcesy związane z SOU, co może przyczynić się do promocji instytucji i przyciągnięcia nowych studentów, pracowników i partnerów.

2) Katalog case studies w kreowaniu rozwiązań dla zrównoważonej przyszłości szkolnictwa wyższego

W 2024 r. Grupa robocza ds. SOU opracowała Katalog case studies w kreowaniu rozwiązań dla zrównoważonej przyszłości szkolnictwa wyższego. W Katalogu zgromadzono 34 studia przypadku z 34 uczelni o zróżnicowanych profilach. Dotyczą one pięciu obszarów: Partnerstwo na rzecz celów; Wartości – równość, różnorodność, tolerancja i szacunek; Partycypacja społeczna – niepełnosprawność, aktywizacja społeczna, zdrowie psychiczne; Edukacja przyszłości oraz Troska o środowisko przyrodnicze. Publikację wzbogacają artykuły eksperckie podsumowujące doświadczenia w każdym z powyższych tematów.

3) Przewodnik po legislacji ESG

W ramach projektu realizowanego przez Kampanię 17 Celów, Szkołę Główną Handlową w Warszawie oraz Grupę roboczą ds. Społecznej Odpowiedzialności Uczelni, która była inicjatorem projektu powstał „Przewodnik po legislacji ESG”. Celem opublikowanego 4 listopada 2024 r. Przewodnika jest wsparcie polskich przedsiębiorstw w procesie zrównoważonej transformacji i efektywnego wdrażania legislacji w obszarze ESG. W Przewodniku zmapowano 41 kluczowych aktów prawnych Unii Europejskiej w obszarach środowiskowym, społecznym i zarządczym, które mają wpływ na prowadzenie działalności biznesowej w Polsce.

4) Wydarzenia organizowane przez Grupę roboczą ds. SOU

Od początku funkcjonowania Grupy roboczej ds. SOU odbyło się 12 webinarów, konferencji i kongresów. Podczas **ponad 23 godzin rozmów, debat i dyskusji**, poruszano **najbardziej aktualne problemy, budowano świadomość, prezentowano inspirujące rozwiązania, a także zadawano ważne pytania na temat zrównoważonej przyszłości szkół wyższych**.

- Podczas webinarium zatytułowanego „**Należyta staranność w odpowiedzialnym prowadzeniu działalności biznesowej**”, które odbyło się **27 maja 2024 r.** rozmawiano, między innymi o tym, jak właściwie rozumieć koncepcję należytej staranności, jakie są elementy procesu jej wdrożenia oraz jakie jest jej miejsce w systemie regulacyjnym UE. Omówiono także wyzwania i trudności, z jakimi spotykają się przedsiębiorcy na etapie jej wdrażania.
- **25 maja 2023 r.** odbyło się webinarium nt. „**Dobre praktyki uczelni zagranicznych w zakresie społecznej odpowiedzialności**”. Podczas spotkania przedstawiono wyniki projektu badawczego „Dobre praktyki uczelni zagranicznych w zakresie społecznej odpowiedzialności”, a także dyskutowano o międzynarodowych rankingach uczelni na przykładzie rankingu THE Impact.
- **21 marca 2023 r.** Grupa robocza ds. SOU zorganizowała webinarium pt. „**Społeczna odpowiedzialność polskich uczelni oczami interesariuszy wewnętrznych**”. W trakcie wydarzenia swoją premierę miał raport prezentujący wyniki badania „Diagnoza realizacji społecznej odpowiedzialności uczelni”. Częścią programu był także panel dyskusyjny poświęcony wyzwaniom z jakimi mierzą się szkoły wyższe w zakresie realizacji idei społecznej odpowiedzialności. W rozmowie uczestniczyli reprezentanci interesariuszy wewnętrznych uczelni. Spotkanie zwieńczyła sesja pytań i odpowiedzi.
- **2 czerwca 2022 r.** zorganizowana została konferencja „**Doświadczenia, praktyki i wyzwania społecznej odpowiedzialności uczelni**”. Celem spotkania było: zaprezentowanie doświadczeń szkół wyższych wdrażających w praktyce zasady Deklaracji Społecznej Odpowiedzialności Uczelni, poznanie korzyści płynących ze współpracy między biznesem a sektorem naukowym, omówienie dotychczasowych dokonań Grupy roboczej ds. SOU oraz zaprezentowanie Katalogu Dobrych Praktyk Uczelni za rok 2021.

W trakcie konferencji przedstawiciele kolejnych 77 uczelni z całej Polski podpisali w imieniu swoich uczelni Deklarację SOU. Łącznie sygnatariuszami Deklaracji jest obecnie 160 polskich uczelni.

- **24 maja 2022 r.** miało miejsce webinarium „**Organizacja działalności uczelni zgodnie z zasadami Deklaracji Społecznej Odpowiedzialności Uczelni**”. Dyskutowano, między innymi o tym jak w praktyce organizować działalność uczelni w kontekście wdrażania 12 zasad Deklaracji SOU oraz jaka jest rola Pełnomocników Rektorów ds. SOU. Ważnym punktem programu była także prezentacja projektu badawczego „Diagnoza realizacji społecznej odpowiedzialności uczelni” realizowanego przez Grupę roboczą ds. SOU. Spotkanie zwieńczyła sesja pytań i odpowiedzi otwarta dla członków Grupy.

- **„Aktualne trendy w rozwoju standardów odpowiedzialnego biznesu”** były tematem webinarium, zorganizowanego **12 maja 2022 r.** Omówiono aktualne wówczas trendy w zakresie odpowiedzialnego biznesu oraz kwestie raportowania niefinansowego w świetle zmieniających się regulacji UE. Przedstawiono także Krajowy Punkt Kontaktowy OECD jako przykład mechanizmu zaradczego w sytuacjach potencjalnych naruszeń Wytycznych OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych.
- **14 grudnia 2021 r.** odbyło się webinarium **„Zero waste – najlepsze praktyki polskich uczelni w zakresie środowiska”**. Działania zmierzające do ograniczania odpadów generowanych przez uczelnie wpisują się realizację zasad Deklaracji SOU, a także przyczyniają się do realizacji Celów Zrównoważonego Rozwoju ONZ. Omówiono model gospodarki o obiegu zamkniętym w kontekście zmian klimatu, praktyczne sposoby na wdrażanie zasady „zero waste” w działaniach uczelni, a także doświadczenia, wyzwania i potrzeby szkół wyższych w zakresie ochrony środowiska.
- **8 listopada 2021 r.**, w trakcie 26. szczytu klimatycznego (COP26) w Glasgow, odbyło się webinarium **„Upowszechnianie wiedzy nt. zmian klimatycznych i zrównoważonego rozwoju”**. Celem spotkania była m.in. dyskusja o roli nauki w kontekście wyzwań klimatycznych, a także o szczególnej misji uczelni, jaką jest kształtowanie odpowiedzialnych liderów dla zrównoważonej przyszłości.
- **9 marca 2021 r.** odbyła się konferencja online, **„Raport wdrażania Deklaracji Społecznej Odpowiedzialności Uczelni, jako narzędzie do samooceny”**. W trakcie konferencji omówiono projekt nowego narzędzia, które wspiera uczelnie w określeniu poziomu wdrożenia zasad Deklaracji SOU oraz diagnozowaniu obszarów wymagających zaadresowania. Spotkanie było okazją do przeprowadzenia konsultacji projektu w szerokim gronie interesariuszy, a także do dyskusji na temat doświadczeń polskich uczelni w raportowaniu społecznej odpowiedzialności.
- **„Społeczna odpowiedzialność uczelni po pandemii Covid-19”** była tematem webinarium, które miało miejsce w dniu **20 listopada 2020 r.** Wydarzenie dotyczyło roli społecznej odpowiedzialności w przeciwdziałaniu rozprzestrzenianiu się pandemii. Debatowano o tym: jak uczelnie mogą wspierać swoich interesariuszy pozostających w warunkach izolacji domowej, jaki może być wpływ doświadczeń pandemicznych na rozwój koncepcji społecznej odpowiedzialności, a także jakie wyzwania dla realizacji zadań edukacyjnych i naukowych przyniosła uczelniom epidemia.
- **30 czerwca 2020 r.** odbyło się webinarium, którego tematem przewodnim była **„Społeczna Odpowiedzialność Uczelni a pandemia koronawirusa”**. Celem spotkania była wymiana doświadczeń wokół działań nakierowanych na walkę z wirusem, zacieśnienie współpracy pomiędzy ekspertami wdrażającymi SOU w uczelniach, a także upowszechnienie zasad Deklaracji SOU oraz szerzenie wiedzy o działalności Grupy roboczej ds. SOU.
- **16-17 kwietnia 2019 r.** odbył się **Kongres Społecznej Odpowiedzialności Nauki – Nauka dla Ciebie**. Jednym z celów kongresu było promowanie wiedzy i budowanie zainteresowania nowinkami technologicznymi. Ważnym punktem programu było przystąpienie do grona sygnatariuszy Deklaracji SOU kolejnych 60 szkół wyższych.

Relacje z wydarzeń Grupy roboczej ds. SOU dostępne są na stronach internetowych, na kanałach social media Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej oraz Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie. Zapraszamy do zapoznania się z nagraniami z wyżej opisanych wydarzeń.

7. Formularz samooceny/raportu z wdrażania Deklaracji SOU

5. Formularz samooceny realizacji zasad Deklaracji SOU

Grupa robocza ds. SOU opracowała formularz samooceny realizacji zasad Deklaracji SOU. Formularz jest narzędziem wspierającym proces realizacji zasad Deklaracji SOU w praktyce oraz w ewaluacji działań podejmowanych w tym zakresie. Do każdej z zasad Deklaracji SOU opracowano pytania/mierniki, dzięki którym uczelnia może ocenić czy podejmuje właściwe działania, aby realizować dany obszar społecznej odpowiedzialności.

Formularz samooceny uczelni do przygotowania Raportu Wdrażania Deklaracji Społecznej Odpowiedzialności Uczelni.

Formularz samooceny uczelni

do przygotowania
Raportu Wdrażania
Deklaracji Społecznej
Odpowiedzialności Uczelni

Wprowadzenie

Raport Wdrażania Deklaracji Społecznej Odpowiedzialności Uczelni ma charakter inicjujący działania w zakresie popularyzacji i wdrażania zasad Deklaracji SOU.

Do każdego zobowiązania (zasady) zawartego w Deklaracji Społecznej Odpowiedzialności Uczelni zostały przypisane kierunkowe propozycje oczekiwanych niezbędnych informacji, które powinny znaleźć się w Raporcie Wdrażania Deklaracji Społecznej Odpowiedzialności Uczelni (ROWD) i być oznakowane w sposób formalny.

Jeżeli uczelnia nie uwzględniła któregoś z wymienionych wskaźników, to informacja o tym wraz z uzasadnieniem powinna być zamieszczona w ROWD.

W ROWD przygotowywanym przez uczelnię po raz pierwszy powinny znaleźć się informacje dotyczące tego, jakie działania uczelnia już podjęła w zakresie SOU. Kolejne Raporty powinny ukazywać się nie rzadziej niż co dwa lata. Okresem sprawozdawczym jest rok akademicki (od 1 października do 30 września roku następnego).

Przykłady konkretnych działań lub dobrych praktyk powinny być opisywane w możliwie zwięzły sposób, z uwzględnieniem wymiennych danych. Formularz dopuszcza również możliwość prezentacji innych treści, które dana uczelnia uważa za istotne w kontekście SOU – zob. pkt 35.

Raport Wdrażania Deklaracji Społecznej Odpowiedzialności Uczelni powinien być dostępny dla wszystkich interesariuszy – poprzez umieszczenie na stronie internetowej uczelni.

ZASADA I

Pielegnować wartości akademickie zapisane m.in. w „Kodeksie Etyki Pracownika Naukowego”, w szczególności: sumiennosc, obiektywizm, niezaleznosc, otwartosc i przejrzystosc.

1. Uczelnia przedstawia przyjęte wartości, podając jednocześnie informację o dokumencie na nie wskazującym (np. kodeks, zasady) oraz informuje o roku jego ogłoszenia, podając również link do niego.

ZASADA II

Kształtować społeczne i obywatelskie postawy przyszłych elit sprzyjające budowaniu wspólnoty, kreatywności, otwartości oraz komunikacji, a także wrażliwości społecznej i kultury pracy.

2. Uczelnia prezentuje przynajmniej 2-3 konkretne przykłady kształtowania postaw obywatelskich studentów, zrealizowane w danym okresie sprawozdawczym – do każdego z nich dołączając wskaźnik procentowego udziału studentów objętych w/w oddziaływaniem.
3. Uczelnia przedstawia informację o udziale w projektach, np. takich jak:
 - Karta Różnorodności, podając datę podpisania oraz podjęte działania w okresie sprawozdawczym
 - Logo HR Excellence, podając datę jego otrzymania oraz podjęte działania w okresie sprawozdawczym
4. Uczelnia podaje procentowy udział studentów zagranicznych.
5. Uczelnia podaje procentowy udział pracowników zagranicznych.

ZASADA III

Upowszechniać ideę równości, różnorodności, tolerancji oraz respektować i chronić prawa człowieka w odniesieniu do całej społeczności akademickiej i jej otoczenia.

6. Uczelnia prezentuje przynajmniej 2-3 konkretne przykłady upowszechniania tych idei, zrealizowane w danym okresie sprawozdawczym – do każdego z nich dołączając wskaźnik wielkości grupy (beneficjentów), do której każdorazowo udało się dotrzeć.

ZASADA IV

Poszerzać programy nauczania o zagadnienia z zakresu etyki i społecznej odpowiedzialności biznesu, zrównoważonego rozwoju i innowacji społecznych.

7. Uczelnia podaje listę przedmiotów poświęconych w/w zagadnieniom (przynajmniej 75% treści, o których mowa w zasadzie), z uwzględnieniem liczby godzin oraz poziomu nauczania (licencjat, magisterskie, podyplomowe) w danym roku akademickim.
8. Uczelnia podaje procentowy wskaźnik udziału studentów objętych w/w nauczaniem w danym roku akademickim.

Poniższe wypowiedzi Przedstawicieli i Przedstawicielek uczelni będących sygnatariuszami Deklaracji SOU, wskazują na korzyści związane wykorzystaniem formularza samoceny uczelni:

„Formularz sprawia, że można zaplanować zbieranie danych i inne procedury pozwalające raportować SOU.”

(Koordynatorka ds. zrównoważonego rozwoju uczelni,
Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu)

„Dla Uczelni przygotowanie raportu z wdrażania Deklaracji SOU jest wyrazem tego, że za podpisaną deklaracją idą także konkretne działania, projekty i zobowiązania. Przygotowanie samooceny było także doskonałą okazją do zidentyfikowania obszarów wymagających poprawy i dalszych działań.”

(Kierownik Zespołu Zrównoważonego Rozwoju i ESG,
Szkoła Główna Handlowa w Warszawie)

„Samoocena wdrażania Deklaracji SOU pozwala na systematyczne monitorowanie postępów i identyfikację obszarów wymagających dalszych działań, co wspiera ciągłe doskonalenie strategii w zakresie zrównoważonego rozwoju. Umożliwia także transparentną komunikację z interesariuszami, wzmacniając wiarygodność i reputację uczelni jako instytucji odpowiedzialnej społecznie. Dodatkowo, analiza efektów wdrażania deklaracji pomaga w dostosowywaniu działań do zmieniających się wyzwań oraz zwiększa szanse na pozyskanie partnerstw i finansowania na projekty związane z CSR i ESG.”

(Pełnomocniczka Rektora ds. Społecznej Odpowiedzialności Uczelni,
Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu)

„Przygotowany raport zbiera w całość aktywności z różnych obszarów działalności uczelni, jest narzędziem wspierającym kontrolę obranego kierunku rozwoju.”

(Kierownik działu rozwoju,
Politechnika Morska w Szczecinie)

„Samoocena wdrażania Deklaracji SOU pozwala na systematyczną, merytoryczną ocenę realizacji najwyższych standardów postępowania względem interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych UAFM. Zasady wskazane w Formularzu samooceny pozwalają na uporządkowanie oraz standaryzację powyższego procesu.”

(Prorektor ds. nauki i nauczania,
Uniwersytet Andrzeja Frycza Modrzewskiego w Krakowie)

„Przygotowanie raportu samooceny społecznej odpowiedzialności uczelni (SOU) pozwala na dokładną analizę działań uczelni w zakresie odpowiedzialności społecznej i zrównoważonego rozwoju, co pomaga w identyfikacji mocnych stron oraz obszarów do poprawy. Raport ten umożliwia transparentność i komunikację z interesariuszami, co wzmacnia zaufanie do uczelni oraz jej zaangażowanie w odpowiedzialne i etyczne działania. Ponadto, samoocena stanowi narzędzie do monitorowania postępów w realizacji celów związanych z odpowiedzialnością społeczną, co pozwala na długofalowe planowanie rozwoju uczelni w zgodzie z globalnymi trendami i oczekiwaniami społecznymi.”

(Prorektor ds. polityki kadrowej i finansowej,
Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie)

„Monitorowanie wdrażania SOU może odpowiedzieć na wiele pytań, np.: które praktyki mają najwięcej odbiorców; do której zaliczają się kategorii; jak szeroki mają zasięg terytorialny; jak wiele z praktyk finansowanych jest ze środków unijnych. Taka transparentna samoocena buduje wiarygodność w relacjach z biznesem i lokalną społecznością, a wewnątrz Uczelni wzmacnia integrację całej społeczności akademickiej.”

(Prorektor ds. rozwoju i współpracy z gospodarką,
Politechnika Poznańska)

„Raport samooceny to naszym zdaniem bardzo pomocne narzędzie służące z jednej strony uporządkowaniu generowania użytecznych danych niezbędnych do raportowania, jak i nadawaniu struktury raportu w zakresie społecznej odpowiedzialności uczelni. Stały monitoring naszego oddziaływania na społeczność wewnętrzną i interesariuszy zewnętrznych pozwala nam się doskonalić jako Uczelni.”

(Prorektorka ds. promocji i współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym,
Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu)

„Dokonywanie samooceny we wdrażaniu Deklaracji Społecznej Odpowiedzialności Uczelni pozwala na bieżąco monitorować postępy i skuteczność podejmowanych działań. Umożliwia identyfikację obszarów wymagających poprawy. Dzięki temu SUM może efektywniej realizować cele zrównoważonego rozwoju i wzmacniać swoją pozycję jako instytucji odpowiedzialnej społecznie.”

(p.o. Z-cy Kierownika Działu ds. Dydaktyki,
Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach)

7. Korzyści z wdrażania zasad Deklaracji SOU

Społeczna odpowiedzialność nabiera coraz większego znaczenia jako koncepcja porządkująca wzajemne zależności organizacji i otoczenia, z uwagi na to, że we współczesnym świecie funkcjonowanie wszystkich podmiotów życia społeczno-gospodarczego wywiera różnorodny wpływ na otaczającą rzeczywistość, powodując wzajemne sprzężenia, których charakter ma istotne znaczenie dla jakości życia społecznego.

Często jest uwzględniana w strategiach uczelni, jako że instytucje edukacyjne odgrywają kluczową rolę w kształtowaniu przyszłych liderów, innowatorów i ekspertów, którzy będą mieli wpływ na społeczeństwo.

Uczelnie, które podejmują aktywności społeczne, mogą zwiększyć swoją wartość dla społeczeństwa, wzmocnić swoją reputację i przyciągnąć lepszych studentów, pracowników i partnerów biznesowych.

Wymiary społecznej odpowiedzialności uczelni

Zrównoważony rozwój	Uczelnia może działać na rzecz ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju np. poprzez zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych, ograniczenie zużycia energii, promowanie recyklingu i ograniczanie odpadów
Włączenie społeczne	Uczelnia może działać na rzecz włączenia społecznego, poprzez programy stypendialne dla studentów z mniejszych miast czy programy wsparcia dla uczniów z rodzin o niższych dochodach
Etyka i wartości	Uczelnia powinna promować etyczne wartości i postawy wśród swoich studentów i pracowników, np. poprzez organizowanie szkoleń z zakresu etyki i uczciwości
Badania i innowacje	Uczelnia może działać na rzecz rozwoju innowacji, które mają pozytywny wpływ na społeczeństwo i środowisko, np. poprzez badania nad energią odnawialną, technologiami zwiększającymi efektywność energetyczną, czy innowacjami w obszarze zdrowia
Praca z lokalną społecznością	Uczelnia może działać na rzecz lokalnej społeczności, np. poprzez organizowanie darmowych warsztatów dla mieszkańców, współpracę z lokalnymi przedsiębiorcami czy udzielanie pomocy w trudnych sytuacjach, np. w przypadku klęsk żywiołowych

Źródło: opracowanie własne na podstawie: E. L. Ramos-Monge, X. Llinàs Audet, J. Barrena-Martínez, *Universities as Corporate Entities: The Role of Social Responsibility in Their Strategic Management*, <https://www.intechopen.com/books/corporate-governance-and-strategic-decision-making/universities-as-corporate-entities-the-role-of-social-responsibility-in-their-strategic-management> (dostęp: 7.02.2025).

Wprowadzenie działań społecznie odpowiedzialnych do strategii uczelni może przyczynić się do rozwoju instytucji. W tym kontekście szczególnie wartościowe okazuje się przystąpienie do Deklaracji SOU i wdrażanie jej założeń. Uczelnie zgłaszają szereg korzyści wynikających z tego zaangażowania.

„Dzięki podpisaniu DSOU Uczelnia uczestniczy w kluczowych działaniach Grupy roboczej ds. SOU. Ponadto aktywnie kreuje aktywności w tym obszarze. Deklaracja SOU jest także ważnym elementem prezentowanym przy okazji międzynarodowych rankingów oraz akredytacjach.”

(Kierownik Zespołu Zrównoważonego Rozwoju i ESG,
Szkoła Główna Handlowa w Warszawie)

„Bycie sygnatariuszem Deklaracji SOU wzmacnia reputację UEP jako instytucji zaangażowanej w zrównoważony rozwój i etyczne zarządzanie, co przyciąga świadomych społecznie studentów, pracowników i partnerów. Uczelnia zyskuje możliwość współpracy z innymi ośrodkami akademickimi, administracją publiczną i biznesem w zakresie wdrażania dobrych praktyk CSR i ESG. Dodatkowo, podpisanie Deklaracji ułatwia dostęp do inicjatyw i projektów w obszarze edukacji, badań i innowacji związanych ze społeczną odpowiedzialnością.”

(Pełnomocniczka Rektora ds. Społecznej Odpowiedzialności Uczelni,
Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu)

„Podpisanie Deklaracji SOU przynosi korzyści w postaci zwiększenia prestiżu uczelni, która pokazuje swoje zaangażowanie w odpowiedzialność społeczną, etykę i zrównoważony rozwój. Uczelnia staje się bardziej wiarygodna, budując zaufanie wśród studentów, pracowników i partnerów biznesowych, co może prowadzić do lepszej współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Angażowanie się w inicjatywy z zakresu ochrony środowiska oraz promowanie inkluzywności i równości szans wspiera nie tylko studentów i pracowników, ale również poprawia jakość życia w społeczności lokalnej.”

(Prorektor ds. polityki kadrowej i finansowej,
Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie)

„Promocja działań związanych ze zrównoważonym rozwojem i społeczną odpowiedzialnością korzystnie wpływa na funkcjonowanie Uczelni, w tym integrację społeczności akademickiej, zacieśnianie relacji społecznych w lokalnym środowisku oraz współpracę naukową, dydaktyczną i biznesową Uczelni, w kraju jak i na świecie.”

(Prorektor ds. rozwoju i współpracy z gospodarką,
Politechnika Poznańska)

„Korzyściami wynikającymi z przystąpienia do Deklaracji jest sieciowanie pod szyldem SOU, poznawanie osób zaangażowanych we wdrażanie SOU na innych uczelniach, wzajemne inspirowanie się, możliwość udziału w zespołach roboczych dedykowanych konkretnym tematom.”

(Kierowniczka Biura Innowacji Społecznych i Zrównoważonego Rozwoju,
Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu)

„Deklaracja SOU skłoniła nas do uporządkowania dotychczasowej działalności w zakresie społecznej odpowiedzialności i zrównoważonego rozwoju. Uporządkowania i pracy nad aspektami, które należało jeszcze poprawić, usystematyzować lub ulepszyć. Jest drogowskazem, wspomnianym już zobowiązaniem i swoistym wyznacznikiem, jak należy postępować, mając na uwadze dobro społeczności akademickiej oraz całego otoczenia, czyli tych, na których owa społeczność ma wpływ.”

(Pełnomocnik Rektora ds. Społecznej Odpowiedzialności Uczelni,
Politechnika Warszawska)

„Znalezienie się w gronie prestiżowych uczelni będących sygnatariuszami Deklaracji SOU wzmacniało wizerunek Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach jako uczelni odpowiedzialnej społecznie i zaangażowanej w zrównoważony rozwój. Uczelnia zyskała większą rozpoznawalność oraz możliwość współpracy z innymi podmiotami realizującymi podobne wartości. Dodatkowo wpływa to na tworzenie przyjaznego i etycznego środowiska akademickiego, sprzyjającemu kształceniu świadomych i odpowiedzialnych absolwentów.”

(P.o. Z-cy Kierownika Działu ds. Dydaktyki,
Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach)

„Bycie sygnatariuszem Deklaracji Społecznej Odpowiedzialności Uczelni wzmacnia prestiż Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej jako instytucji zaangażowanej w zrównoważony rozwój i etyczne kształcenie. Uczelnia zyskuje możliwość większej intensyfikacji współpracy z sektorem publicznym, biznesem i organizacjami społecznymi, co sprzyja realizacji innowacyjnych projektów naukowych i edukacyjnych. Dodatkowo, promowanie zasad społecznej odpowiedzialności zwiększa atrakcyjność UMCS dla studentów i pracowników, podkreślając jego rolę jako uczelni nowoczesnej i otwartej na wyzwania współczesnego świata.”

(Dyrektor Centrum Kształcenia i Obsługi Studiów,
Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie)

8. Plany Grupy roboczej ds. SOU, kierunki działań, perspektywy

Jesteśmy przekonani, że Grupa robocza ds. Społecznej Odpowiedzialności Uczelni będzie kontynuować swoje dotychczasowe zaangażowanie na rzecz promowania i wdrażania zasad społecznej odpowiedzialności i zrównoważonego rozwoju w środowisku akademickim, zarówno w Polsce, jak i na arenie międzynarodowej. Nasze plany na przyszłość opierają się na kontynuacji dotychczasowych działań, ale także na rozwijaniu nowych inicjatyw, które odpowiadają na dynamicznie zmieniające się wyzwania współczesnego świata.

Jednym z naszych kluczowych celów jest dalsze wzmacnianie współpracy z uczelniami w Polsce i za granicą. Chcemy stworzyć dynamiczną, międzynarodową platformę wymiany wiedzy i doświadczeń, która umożliwi nam wspólne poszukiwanie innowacyjnych rozwiązań i dobrych praktyk w zakresie społecznej odpowiedzialności. Planujemy organizację międzynarodowych konferencji, warsztatów i seminariów, które będą stanowić przestrzeń do dialogu i inspiracji dla uczelni z całego świata. Zależy nam, aby zasady Deklaracji SOU stanowiły prawdziwy kompas działań zarówno dla uczelni polskich, jak i zagranicznych.

Szczególną uwagę zamierzamy poświęcić integracji zasad społecznej odpowiedzialności z procesem kształcenia studentów, zarówno w kontekście krajowym, jak i międzynarodowym. Zależy nam na tym, aby absolwenci polskich uczelni byli nie tylko wysoko wykwalifikowanymi specjalistami i liderami przemian, ale także świadomymi obywatelami świata, gotowymi do aktywnego angażowania się w budowanie zrównoważonego rozwoju na globalną skalę. Będziemy aktywnie wspierać uczelnie we wdrażaniu w bieżącej działalności aspektów etycznych, społecznych i środowiskowych na poziomie krajowym, jak i w kontekście globalnym.

Nie zapominamy również o roli uczelni w budowaniu silnego kapitału społecznego. Jest dla nas ważne, aby polskie uczelnie skupione w Grupie roboczej ds. SOU stały się międzynarodowymi centrami aktywności społecznej, które inspirują do działania i budują odpowiedzialne partnerstwa współpracy naukowej.

Wierzimy, że trwałe zmiany można osiągnąć tylko wspólnymi siłami i we współpracy w dążeniu do wizji przyszłości, w której zrównoważony rozwój i społeczna odpowiedzialność biznesu będą fundamentem rozwoju społeczno-gospodarczego.

Jesteśmy otwarci na współpracę z wszystkimi interesariuszami, którzy podzielają nasze wartości i pragną aktywnie włączyć się w budowanie lepszego i zrównoważonego świata. Z nadzieją patrzymy w przyszłość, gotowi do podejmowania nowych wyzwań i realizacji ambitnych planów, zarówno w Polsce, jak i na arenie międzynarodowej.

9. Dane kontaktowe, zaproszenie do współpracy

Do prac w Grupie roboczej ds. SOU można dołączyć na każdym etapie realizowanych działań poprzez wystanie wiadomości na adres:
sou@mfi.pr.gov.pl

Zapraszamy także do dzielenia się doświadczeniami z procesu wdrażania społecznej odpowiedzialności w Państwa uczelniach.

Broszurę Grupy Roboczej ds. SOU opracowali:

Piotr Wachowiak, Rektor Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie

Jacqueline Kacprzak, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej

Barbara Pawłowska, Uniwersytet Gdański

Aleksandra Kuzior, Politechnika Śląska

Anna Dubownik, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu

Krystyna Nizioł, Uniwersytet Szczeciński

Izabela Marszałek-Kotzur, Politechnika Śląska

Adamina Korwin-Szymanowska, Akademia Pedagogiki Specjalnej
im. Marii Grzegorzewskiej

Piotr Glen, Szkoła Główna Handlowa w Warszawie

Katarzyna Puś, Szkoła Główna Handlowa w Warszawie

Karol Templewicz, Szkoła Główna Handlowa w Warszawie